

Onderwerp Raadsvoorstel inzake Meicirculaire 2026
Vergaderdatum 1 juli 2026
Zaaknummer

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

- Kennis te nemen van de effecten van de meicirculaire 2026;
- De bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen.

Inleiding

Vanaf 2024 worden de effecten van de meicirculaire niet meer verwerkt in de bestuursrapportage en kadernota, maar middels een separaat raadsvoorstel aan de raad aangeboden. Aangezien deze in dezelfde raadsvergadering behandeld wordt, heeft de gemeenteraad toch een actueel en integraal financieel beeld ná meicirculaire.

Argumentatie

De effecten van de meicirculaire zijn samenvattend als volgt:

	2026	2027	2028	2029	2030
Uitkeringsfactor, algemeen					
Ontwikkeling accres incl incidentele compensatie	197	360	424	226	342
Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025	-277				
Hoeveelheidsverschillen	-184	-272	-389	-428	-104
Ontwikkeling uitkeringsbasis	79	240	347	339	418
Taakmutaties	-98	1	-16	-15	-16
Huishoudelijke hulp uit de WMO	0	0	0	-1898	-2011
Uitstel vervanging abonnementstarief WMO		408			
IBO problematische schulden	21				
Alleenverdienersproblematiek	41				
ondersteuning lokale politieke partijen	9				
Aanvullende ondersteuning energiehulp	19				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid		869			
Overig decentralisatieuitkeringen	12	23	20	26	28
Participatie (IU)	53	41	20	50	48
WOZ mutaties	26	-37	-33	-27	-22
Totale extra baten	-101	1632	373	-1726	-1318

**Dat maakt
Stein voor mij ...**

Effecten aan lastenkant					
Stelpost WMO huidhoudelijk hulp				1898	2011
Aanpassing stelpost loonstijgingen		114	155	323	498
Eigen bijdrage WMO		-130			
Lastenkant Participatie	-53	-41	-20	-50	-48
IBO problematische schulden	-21				
Alleenverdienersproblematiek	-41				
ondersteuning lokale politieke partijen	-9				
Aanvullende ondersteuning energiehulp	-19				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid		-869			
Totaal effect meicirculaire	-244	706	508	445	1143

Toelichting

Ontwikkeling accres

Gemeenten ontvangen geld uit het gemeentefonds, het accres. Jaarlijks wordt bekeken of het accres moet worden aangepast. Dat gebeurt op basis van de groei van de Nederlandse economie (volumeaccres) en de prijsstijgingen (prijsaccres). In de meicirculaire 2026 is de raming voor het accres geactualiseerd. Voor de jaren 2027 en 2028 stijgt het volumeaccres, in 2029 en 2030 daalt het volumeaccres. Het prijsaccres is voor de jaren 2026, 2028 en 2030 naar boven bijgesteld (0,41 %, 0,25 % en 0,24%). Voor de jaren 2027 en 2029 zijn de bijstellingen beperkt. Zowel het volume als het prijsaccres zorgen ervoor dat de uitkering van het gemeentefonds beperkt stijgt. Voor de compensatie van de prijsstijgingen worden aan de uitgavenkant de stelposten prijs- en loonstijgingen bijgesteld.

Ruimte onder plafond BTW Compensatiefonds (BCF)

Het BTW compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Gemeenten zijn in 2025 € 215 miljoen onder dit plafond gebleven. In de septembercirculaire 2025 werd al een voorschot van € 428 miljoen uitbetaald. De definitieve afrekening BCF bedraagt hierdoor € 213 miljoen lager en dit bedrag wordt in 2026 teruggehaald uit het gemeentefonds. Dit wordt vervolgens gecorrigeerd op de stelpost die de gemeente Stein heeft voor de ruimte onder het plafond. Dit heeft voor Stein geen extra gevolgen, omdat deze post reeds is verwerkt in de bestuursrapportage 2026.

Ontwikkeling van de uitkeringsbasis

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis gaat het om de verdeling van het gemeentefonds op basis van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag niet toeneemt als de hoeveelheid (Q) stijgt, zal per maatstaf het maatstafgewicht (P) evenredig moeten dalen. Dat is een ingewikkelde methode en daarom wordt gekozen voor een eenvoudige oplossing, namelijk een wijziging van de uitkeringsfactor.

Diverse landelijke aantallen zijn naar beneden bijgesteld. Vooral de ontwikkelingen van het aantal bijstandsontvangers en de OZB-maatstaven hebben invloed op de uitkeringsfactoren. Hierdoor is in deze meicirculaire 2026 sprake van een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de septembercirculaire 2025 en heeft dit een positieve invloed op de algemene uitkering.

Huishoudens met laag inkomen

De maatstaf huishoudens met een laag inkomen is moeilijk in te schatten en is een sterk fluctuerende maatstaf, waarvan het financiële effect erg groot is. Vanaf 2027 wordt een wijziging doorgevoerd om uitschieters naar boven en naar beneden te dempen. Vanaf dat moment wordt er uitgegaan van een percentage in plaats van aantallen afgerond op honderdtallen. Voorzichtigheidshalve is er in de meicirculaire rekening gehouden met lagere aantallen ten opzichte van de september- en decembercirculaire.

WOZ

De gemiddelde landelijke waardeontwikkeling woz is volgens de meicirculaire 2026 +6,5% voor woningen en 2,75% voor niet-woningen. Dit heeft een negatief effect op het gemeentefonds, aangezien dit een negatieve maatstaf betreft.

Uitstel vervanging abonnementstarief WMO

Het plan was om vanaf 2027 een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in te voeren. Echter, blijkt nu dat deze pas per 1 januari 2028 kan worden ingevoerd. Gevolg is dat er in 2027 € 266 miljoen aan het gemeentefonds wordt toegevoegd. Als gevolg hiervan is de geraamde opbrengst van € 130.000 voor de gemeente Stein naar beneden bijgesteld.

Huishoudelijke hulp uit de WMO

Vanaf 1 januari 2029 verandert de regeling voor huishoudelijke hulp. Mensen die zelf hulp kunnen betalen, gaan dit ook doen. De gemeente blijft huishoudelijk hulp bieden aan inwoners die niet zelf hulp kunnen regelen of betalen. Voor de verlaging van de algemene uitkering mag er een stelpost worden opgenomen.

IBO problematische schulden

Het kabinet wil problematische schulden beter voorkomen en aanpakken. In 2026 is men van plan om bestuurlijke afspraken vast te leggen tussen alle branches van vastelastenpartners, Divosa, Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK) en de VNG en het ministerie van SZW. Deze afspraken hebben tot doel om vroeg signalering van schuldenproblematiek een impuls te geven. Vanuit het ministerie van SZW wordt voor 2026 een bijdrage van € 21,3 miljoen beschikbaar gesteld. Voor Stein betekent dit een bedrag van € 20.966 aan middelen.

Ondersteuning lokale politieke partijen

Vooruitlopend op de Wet Politieke Partijen krijgen gemeente in 2026 een eenmalige bijdrage om lokale politieke partijen te ondersteunen. Voor Stein gaat dit om een bedrag van € 9.272.

Klimaat- en energiebeleid.

De gemeentes ontvangen € 671 miljoen voor taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Voor Stein betekent dit een bedrag van € 869.381 aan middelen.

Financiële onderbouwing

Indexeringen

In de kaderbrief is aangegeven dat de percentages van de meicirculaire worden gebruikt bij het opstellen van de begroting. Als er naar aanleiding van de septembercirculaire aanpassingen worden doorgevoerd in indexeringspercentage, zal dit in de begroting worden gecorrigeerd. Vooralsnog wordt uitgegaan van de onderstaande percentages.

Voor de inflatie berekening wordt gebruik gemaakt van het gemiddelde percentage van de prijs binnenlands product (pbbp). Dit gemiddelde wordt berekend over de jaren 2027 tot en met 2030. Gemiddeld afgerond is dit een percentage van 2,6%.

	2027	2028	2029	2030
Prijsindexering	2,6 %	2,6%	2,6 %	2,6 %

Voor de belastingopbrengsten wordt gebruik gemaakt van een gecombineerde index per jaar. Deze gecombineerde index bestaat uit 60 % loonvoet overheid sector, 20 % van de nationale consumentenprijsindex en 20 % van de prijs bruto overheidsinvesteringen. Dit leidt tot onderstaande percentages voor de jaren 2027 tot en met 2030

	2027	2028	2029	2030
Percentage t.b.v. belastingopbrengsten	2,3 %	3,5%	3,1 %	3,1 %

Financiële positie

De financiële positie wijzigt ten opzichte van de financiële structurele positie genoemd in de kaderbrief. Het vertrekpunt wijzigt namelijk door het doorvoeren van de bijgevoegde begrotingswijziging.

Zie onderstaand de meest **actuele** financiële structurele positie.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Bestuursrapportage 2026	1.791	170	531	975
Verbonden partijen	-128	-121	-122	-221
Meicirculaire	706	508	445	1.143
Begroot exploitatie saldo	2.369	557	854	1.897

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2040: n.v.t.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

- De kadernota 2026

Bijlages:

- 1) Meicirculaire 2026
- 2) Begrotingswijziging meicirculaire 2026
- 3) Raadsbesluit

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

de Burgemeester,

